

DELAVSKA PREDLOGA BO NAJBRŽ DANES SPREJETA

VODITELJI LEWIS. ODBORA ŽELE, DA BI PREDSEDNIK ROOSEVELT ŠE V TRETJE KANDIDIRAL

Senatorji iz južnih držav so se končno zadovoljili. Ameriška delavska federacija je še vedno v opoziciji. — Sprejem se bo završil brez dolgotrajnih debat. — Governor La Follette bo pridil v Pennsylvaniji več shodov.

WASHINGTON, D. C., 12. junija. — Delavska predloga, ki določa minimalne plače in maksimalni delovni čas, bo vendarle sprejeta v sedanjem kongresnem zasedanju. Konferenčni odsek obeh zbornic je imel zadnje dni čes glavo dela, da je uglasil nasprotja, ki so se zdela splošna nepremostljiva. Tovarnarji po južnih državah bodo dobili precejšnje koncesije, toliko pa vseeno ne kot so zahtevali.

Konferenčni odsek bo danes popoldne sestavil končno poročilo, jutri bo pa predloga v izpremenjeni obliki predložena najprej poslanski zbornici, nato pa senatu. V obeh zbornicah bo sprejeta brez vsakih posebnih debat.

Edina opozicija prihaja od Ameriške delavske federacije, toda ta opozicija ne bo dovolj velika, da bi preprečila sprejem.

Predloga določa za vse delavce po vseh meddržavnih industrijah prvo leto petindvajset centov na uro, drugo leto pa trideset centov.

To velja za industrije po severnih in po južnih državah. Po drugem letu bodo posebne komisije ugotovile, če so zmožne industrije po južnih krajih kaj več plačati. To bo do sedmega leta, po sedmem letu bodo pa delavci po vseh industrijah plačani najmanj po 40 centov na uro.

Maksimalni delovni teden bo znašal prvo leto 44 ur, drugo leto 42, tretje leto pa 40 ur.

FOREST PARK, Pa., 12. junija. — Julius Hochman, podpredsednik International Ladies Garment Workers Union, ki je priključena Lewissovemu odboru za industrijsko organizacijo, je govoril danes na 24. letni konvenciji Lige za industrijsko demokracijo ter rekel med drugim:

— Dokler bo predsednik Roosevelt stopal po sedanji poti, si je lahko svest podpore vsega organiziranega delavstva. Ako se odloči, da bo leta 1940 zopet kandidiral, se zamore na glasove delavcev istotako zanesti kot se je zanesel leta 1936.

Victor C. Reuther, detroitski organizator "United Automobile Workers of America", je dejal, da v Združenih državah tako dolgo ne more biti nobenega govora o industrijski demokraciji, dokler ne bo zavzeta "Fordova trdnjava". Izgledi za to so precej ugodni. Mnogo stari Fordovi delavci, ki so začasno poslani pri WPA, nosijo unijska znamenja, ne brigajoč se za predelavce. Vsi ti predelavci so Fordovi špijoni.

Robert M. Lovett, profesor University of Chicago, in predsednik Lige za industrijsko demokracijo, je rekel, da je demokracija, v kateri denarni in gospodarski mogotci neomejeno vladajo, čisto navadna "farca". Jutri, pred zaključkom konvencije, bo nastopil kot glavni govornik socijalistični voditelj Norman Thomas.

PHILADELPHIA, Pa., 12. junija. — Charles W. Carroll, governerski kandidat "Pathfinder Party" je rekel danes, da bo posegel v pennsylvanski volilni boj tudi governor La Follette, ustanovitelj nove Narodne progresivne stranke. Po raznih pennsylvanskih mestih bo imel več shodov.

Tornado povzročil ogromno škodo

ZA SPREJEM DEPORTACIJSKE PREDLOGE

Senat bo najbrže sprejel predlogo, ki poverja vse priselniške zadeve delavskemu departmentu.

WASHINGTON, D. C., 12. junija. — Pod pritiskom administracije bodo skušali jutri senatni voditelji izsiliti sprejem predloge, ki bo bistveno izpremenila sedanje priselniške postave. Poslanska zbornica je sprejela predlogo že pred dobrim letom, sedaj je pa predsednik Roosevelt naročil voditeljem v senatu, da mora biti sprejeta.

Predloga je znana kot Dietsova deportacijska predloga, kar je pa grešeno ime. Njen namen je odvzeti kongresu kontrolo nad politiko priseljavanja ter jo poveriti delavskemu departmentu.

Ako bo vsakojnena, bo imel delavski departament pravico dovoliti 8000 priseljencem, ki so se nepostavno priselili, ostati v deželi. Nadalje bo prvo leto izvezitih od deportacije 3500 oseb, vsako nadaljnje leto pa 1500.

Predloga je bila že štirikrat na vrsti, pa je bila vselej zavrnjena, zdaj ima pa, po mnenju administracije, precej prilike za sprejem.

Po novi postavi bi lahko dobili amer. državljanstvo tudi inozemci, ki so bili kaznovani zaradi krive prisega, sleparije in podkupovanje javnih uradnikov.

REPUBLIKANSKA ČRTA PREBITA

Republikanska obrambna črta severno od Castellona se je zdrobila. Francozi so zatražili mejo.

HENDAYE, Francija, 12. junija. — Cela republikanska obrambna črta severno od Castellona de la Plana se je zdrobila pod pritiskom fašistične ofenzive, ki je dovedla svoje čete tri milje do Castellona ob Sredozemskem morju.

Albocacer, ki je bil za generala Franca več tednov največja ovira ob obrežju, je padel. Prej so fašisti zavzeli Luceno del Cid, kjer so bile fašistične armade, ki so prodirale od vzhoda in iz severa, dolgo zadržane.

Cesta iz Castellona proti Suguntu in Valenci je polna bežečega civilnega prebivalstva. Med civilnim prebivalstvom pa se gnetejo vladni vojaki, ki skušajo rešiti kar največ vojnega materiala, predno fašisti zo-

HUD POTRES V ZAP. EVROPI

Potres je občutilo šest zapadnih evropskih držav. — Najbolj je bila prizadeta Belgija.

LONDON, Anglija, 12. junija. — Najhujši potres v mnogih letih je občutilo šest držav. Razpokale so stene, z zidov so popadale slike, ure so se ustavile in porušilo se je mnogo dimnikov in starih zidov. Potres so čutili v Angliji, Holandski, Franciji, Belgiji in Luksemburški.

Kolikor je bilo mogoče doznati, je bila ubita samo ena oseba, več sto pa jih je bilo ranjenih.

Prebivalci so v strahu zbežali na ulice. Najhujši potres je bil v Belgiji in v severni Franciji, kjer je kmetstvo prebivalstvo padlo na kolena in molilo.

Največ žrtev je v Belgiji. En mož je bil ubit, ko se je podrl zid v vasi Gruyshautehem.

V Bruslju, glavnem mestu Belgije, je prebivalstvo bežalo iz hiš, ko so se okoli opolneva pričela majati. Po trgih so se spomeniki zvalili po tleh.

Središče potresa je bilo v kanalu med Anglijo in Francijo 200 milj od Londona. V Parizu in Londonu je bila začasno pretrgana telefonska zveza.

DUNAJSKI ŽUPAN UMRL

MONAKOVO, Nemčija, 12. junija. — Bivši krščansko-socialistični župan Dunaja, Richard Schmidt, je umrl v koncentracijskem taboru v Dachau za rakom.

Z mnogimi drugimi znanimi avstrijskimi vladnimi voditelji je bil Schmidt takoj prepeljan v Dachau, ko je Hitler priključil Avstrijo k Nemčiji, nemški naziji so dolžili Schmidta, da je hotel oborožiti dunajske delavce proti nazijem.

pet na kakem kraju dospejo do morja.

Vladni armadi okoli Albocacera preti obkolenje, ker so fašisti prebili cesto med Albocacerjem in Castellonom pri Borriolu.

Severno od Castellona de la Plana imajo republikanci okoli 36.000 vojakov.

MADRID, Španija, 12. junija. — Vladni letalci, ki patrolirajo obrežje, naznanjajo, da so v 24 urah odbili šest fašističnih zračnih napadov, ki so bili namenjeni na Alicante.

PERPIGNAN, Francija, 12. junija. — Francija je postavila močne protizračne baterije na 11 krajih ob svoji meji med Sredozemskim morjem in Andorro, kjer so španski fašistični aeroplani že večkrat preleteli mejo in so bombardirali francoske kraje.

JAPONSKO PRODIRANJE

Armada in mornarica pritiskata proti prestolici. — Čankajšek odredil obvezno vojaško službo.

SANGHAJ, Kitajska, 12. junija. — Japonci so pričeli, kot sami pravijo, splošni napad na Hankov, kjer je sedež vlade maršala Čankajšeka in ki se nahaja ob Jangeeu v osrčju Kitajske.

Japonska vojna mornarica je naznanila svoj načrt, po katerem boste mornarica in armada skupno vprizorile napad na Hankov, ki je najpoglavitejši trgovo mesto v osrednji Kitajski in ima 1.500.000 prebivalcev.

Japonci imajo že 40 topničark in prevoznih ladij 250 milj od Hankova. Celo prekoceanski parniki morejo voziti po Jangeau do Hankova.

Japonska armada prodira proti zapadu skozi provinco Honan, druga armada pa se bliža Ankingu, 215 milj od Hankova in je prišlo iz provinca Sečuan že 100.000 vojakov.

Vrhovni poveljnik japonskega brodogradnje je posvaril vse tuje ladje, da se izogibljejo plovlje po Jangeau od Vuhua pa do Hankova. Admiral je naročil vsem kapitanom, da olupljejo s svojimi ladjami od Hankova po Jangeau navzgor in da naj naznanijo svoje novo postajališče.

Kitajski vrhovni poveljnik maršal Čankajšek je odredil splošno obvezno vojaško službo, ne glede na družino, bogastvo ali vpliv. Ta odredba velja za vse kitajske province, ki bodo morale osrednji vladi dati na razpolago svoje novince sorazmerno s prebivalstvom.

Čankajšek je ukazal, da so poklican pod orožje tudi sinovi bogatih družin in ne samo kmetje in kuliji, ki so do sedaj morali sami prenašati breme vojne. Vselej se odredbe bodo prizadevali mnogi sinovi bogatih družin, ki so vodili svoje trgovine in so se zabavali in plesali ponoči.

Kitajci trdijo, da so odbili japonski napad vzhodno od Čengčova in zopet zavzeli Pašo, 13 milj proti vzhodu.

Mnogostevilno prebivalstvo zapadne Kitajske se je šele sedaj prvič pričelo zavedati nevarnosti, da bodo Japonci mogoče prodrli do Siana, glavnega mesta Šansi province. Ako Japonci zavzamejo Sian, bo odrezan dovoz municije iz Rusije.

LINDBERGHOVA DRUZINA NA OTOKU

TREGUIER, Francija, 12. junija. — Družina znanega ameriškega letalca Charlesa Lindbergha se je danes preselila v svoj novi dom na samotnem skalnatem otoku Illiec v bližini bretonske obali.

TRINAJST ČLOVEŠKIH ŽRTEV — ZVEZA S SVETOM PREKINJENA

CLYDE, Texas, 12. junija. — Nad tukajšnjim krajem in okolico je divjal v petek zvečer silen tornado, ki je povzročil ogromno škodo. Prebivalstvo je zaposleno s pospravljanjem razvalin, toda delo le počasi napreduje.

NAJHUJŠA DEPRESIJA JE V ZDR. DRŽAVAH

To priznava v svojem poročilu Federal Reserve Board. — Druge države so v tem pogledu na znatno boljšem stališču.

WASHINGTON, D. C., 12. junija. — Federal Reserve Board je izdal te dni poročilo o gospodarskem stanju Združenih držav. Poročilo ugotavlja, da je zavzela depresija v Ameriki znatno večji obseg kot v katerikoli drugi državi na svetu. Druge države so pa zato na boljšem, ker obratujejo vse tovarne, ki so količak v zvezi s produkcijo orožja in municije.

Spočetka je kazalo, da bo v tem pogledu Anglija na slabšem, pa ni. Vled depresije so sicer vse države prizadele, vendar je njene posledice najhujše občutili v Združenih državah.

Izmed vseh evropskih držav je edino v Belgiji industrija železa in jekla nekoliko nazadovala.

EDEN PROTI DIKTATORJEM

Bivši vnanji minister je ostro napadel Chamberlainovo vlado. — Miru ni mogoče zagotoviti s koncesijami.

LEAMINGTON, Anglija, 12. junija. — Bivši angleški vnanji minister Anthony Eden je sinovi posvaril, da koncesije diktatorjem ne vodijo do miru ter je pozival vlado, da proti diktatorjem zavzame "jasno stališče."

Eden je odobral govor ameriškega državnega tajnika C. Hulla, ko je 3. junija v Nashville, Tenn., pozival države na "močno, združeno javno mnenje", ki naj bi podpiralo svetovni red na podlagi postav.

Govorec pred svojimi volilci je Eden prvič odločno napadel vlado ministrskega predsednika Neville Chamberlaina, odkar je odstopil 20. februarja kot vnanji minister v protest proti Chamberlainovi politiki z ozirom na Italijo in Nemčijo. Vlado je posvaril, da je v veliki zmoti, ako misli, da bo do njije izgubila bitko.

Tornado je bil prekinil vse zveze z zunanjim svetom, vsled česar ni bilo mogoče takoj spočeta ugotoviti povzročene škode, ki znaša več stotisoč dolarjev.

Kolikor se je mogla dosedaj dognati, je zahteval tornado trinajst človeških žrtev.

Zunanji svet ni več ur zve del o katastrofi. Šele ko se je neki kurir podal z avtomobilom v Abilene, je začela prihajati pomoč.

Najprej je prišla milica s poljskimi kuhinjami, nato pa oddelki Rdečega križa, zdravniki in bolniške strežnice.

Tornado se je pojavil v mraku nad mestom, uničil nekaj hiš, nato se je pa obrnil proti železniški postaji, kjer je razdril tovorni vlak. Nekaj vagonov je dobesedno dvignil s tla.

Izmed trinajstih smrtnih žrtev jih je bilo osem med razvolinami hiš, pet so jih pa našli skoro miljo vstran v nekem razbitem avtomobilu.

ST. LOUIS, Mo., 13. junija. — Pri Hernatite, Mo., kakšnih 33 milj južno od tukaj, je skočil iz tira vlak Missouri Pacific železnice. Lokomotiva je po pobočju zdrsnila v reko; strojevodja je ugonil, dočim se je kurjač rešil. Potnike je samo hudo pretreslo, resno pa ni bil nihče poškodovan.

AMERIKA POŠILJA JAPONCEM BOMBIKE

RIM, Italija, 12. junija. — Časnikar Virgino Gayda, ki je nekakšen glasnik fašistične vlade, zatrduje v "Giornale d'Italia", da ameriška vlada protestira proti japonskemu obstreľevanju kitajskih mest, istočasno pa prodaja Japoncem bombnike. Iz poročila ameriškega državnega departmента je razvidno, da je prodala Amerika meseca maja Japonci za \$1.334.000 letal.

Gayda je prepričan, da bodo Japonci zmagali na Kitajskem. "Ta zmaga bo pomenila očiščenje Azije in mir v Aziji, in od te zmage bodo imele korist vse tiste države, ki stremijo po gospodarskem in kulturnem sodelovanju, ne pa po izkoriščanju azijskih narodov.

segla pomirjenje v Evropi, ako sili nudi koncesije. Chamberlainu je očital, da se njegova vlada umika od postojanke do postojanke, dokler ne bo sledki zmoti, ako misli, da bo do njije izgubila bitko.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saks, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado .. \$6.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.50	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta .. \$1.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebniosti se ne priložujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nanj tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

VOJNA DO SKRAJNOSTI

Dve vojni divjata na svetu in obe sta vojni do skrajnosti. Na Španskem in Kitajskem teče kri v potokih.

Italijanska vlada odkrito izjavlja, da se bo posluževala letal v vsaki vojni in da bodo letala obstreljevala neutrujena mesta. Tega načela se že zdaj drži, kar pričajo poročila španskega bojišča.

Nedavno je ameriški državni tajnik Hull protestiral proti obstreljevanju neutrujenih mest in pobijanju civilnega prebivalstva.

"Il Popolo d'Italia", glasilo italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija, odgovarja, da bi morala Amerika najprej zaščititi svoje otroke pred odvajalci, nato naj bi šele skušala ujeti druge države, kako naj se bojujejo. Ta očitek ne drži. Amerika že vsaj skuša iztrebiti odvajalstvo, dočim skuša Mussolini napraviti vojno še bolj divjaško kakor je.

Slično je z Japonci. Pri zračnih napadih na Kanton je bilo usmrčenih nad 6000 kitajskih civilistov, med njimi največ žensk in otrok.

Nekega dne utegnejo dobiti Japonci povračilo v isti obliki. Bombe bodo začele deževati na papirnate hiše v japonskih mestih, in posledice bodo mogoče strašnejše kot jih sedaj doživlja prebivalstvo Kantona. Prijateljstvo med Kitajci in Rusi postaja čedalje večji, in Rusi imajo letal, kot jih nima nobena druga država na svetu.

Vse se vrti v krogu — tudi civilizacija.

Države so bile že sklenile pogodbe, naj bo vojna bolj "človečanska", to se pravi, da bi bilo že vsaj civilnemu prebivalstvu prizanešeno.

Japonska in Italija sta se pa — ne oziraje se na levo ali desno — vrnili k vojnemu divjaštvu in se poslužujeta najstrašnejših vojnih sredstev. Anglija že občuti to na svoji koži. Skoro sleherni dan je kakšna angleška ladja potopljena v Sredozemskem morju. Iz španskih letal so že padale bombe na francosko ozemlje.

Francija in Anglija molčita. Mogoče na tihem obsojata tak način bojevanja, mogoče se pripravljata, da hosta nekega dne udarili na sličen način in s sličnim orožjem.

20-letnica upora slovenskih fantov v Radgoni

Prejšnji mesec je poteklo 20 let, ko so počili streli, s katerimi je črno-zolta vojaščina v Radgoni ugonobila življenje dveh mladih junakov: jugoslovanskih nacionalistov, 26 letnega Andreja Melihna in 24 letnega Rudolfa Ukoviča, ki sta umrla za vzklikom: "Naj živi Jugoslavija!" Njima je sledilo še šest žrtev in sicer: 25-letni Peter Svab, 27-letni Marcell Fraj, 25-letni Peter Hvala, 27-letni Liberat Velan, 29-letni Rihard Freh in 30-letni Janez Maniak, ki so bili astreljeni na istem prostoru dva dni pozneje 29. majnika 1918. Vse te mlade žrtve so šle junško v smrt, kakor njihovi tovariši junaki in Judenburga, Murana, Kotora, Pulja in Codroipa za svobodo velike Jugoslavije.

Vstaja radgonskih upornikov ni bila navadna pobuna nezadovoljnega vojaštva, temveč upor v trdni veri nastopajočega osvobodjenja. Ti skromni junaki so razven razpadanja svojih domov žalosti in bede svojecev, neizmernosti trpljenja, ki ga je moralo prenašati slovensko ljudstvo pod Avstrijo, videli teči slovansko plemenito kri v brezvestno vsiljenem boju zoper brata. Glasovi, ki so jih dvignili ravno v onem času jugoslovanski in češki poslanci v avstrijskem parlamentu za pravico svojih narodov, so silno odmevali tudi med vojaštvom. Ko je po proglašanju majске deklaracije začelo leta 1918 v avstrijski armadi vilen pokati, so se na mnogih krajih, kjer so služili naši fantje, pojavili upori proti avstrijskemu nasilju. Tako je Judenburgu zvesto sledil kader v Radgoni. Na žalost je upor zaradi izdajstva avstrijskega narednika Zadkoviča, ki je služboval v Radgoni kot vojni žandar in vojaški detektiv, bil hitro zaduščen.

V začetku aprila 1918 se je tržaški pešpolk 97. vrnil iz Rusije v Radgono, pa tudi mnogi vojaki so prišli iz ruskega ujetništva. Že spetoma so čuli o majski deklaraciji. Bil so deležni pomanjkanja in trpljenja. V Radgoni so bili marsikomu po zaslugi dobrih slovenskih oficirjev podeljeni dopusti, da so se do mala vsj lepo razvrstili. Z dopustov pa so se vračali zaradi neznozne bede, ki so jo videli med svojci — begunci — še bolj ogorčeni. Odločni nacionalisti so se jeli zbirati na skrivnih sestankih. Začetnika upora sta bila računski podčastnik Andrej Melihen in korporal Rudolf Ukovič.

Melihen je skrbel za izčrpana poročila o razvoju slovenskega gibanja po monarhiji, na sestankih je čital članke in poročila. Dajal je navodila za upornišvo in je skrbel za jugoslovansko propagando med slovenskimi in hrvaškimi vojaki. Ukovič pa je prevzel najtežjo nalogo, da sestavi točen načrt celotne vstaje. Vsi ostali zaročniki so potem skrbeli za tajno agitacijo. Roko v roki so si uporniki svečano obljubili izvesti drzni načrt za vsako ceno s prezirom smrti, ki jim je bila v primeru neuspeha gotova. Takoj po prisegi so se začele priprave.

Skrivno so se shajali v gostilni pri Jageriču na glavnem trgu, kjer je zalotil dne 23. majnika 1918 narednik Zadkovič ter napovedal Melihnu aretacijo. Garnizija je bila mahoma pokonci. Toda kmalu so Madžari in Nemci zadušili upor. Pri vsakem zaslišanju je bil nato zaslišan kot priča tudi narednik Zadkovič, ki je s svojo izpovedjo silno nemilosrdno obtoževal posamezne obtožence — sobrate. Zasliševanje je trajalo le kratko časa in že dne 26. majnika ob 9. uri dopoldne je bila razglašena kratka obsodba na smrt. Po zaslugi slovenskega oficirja Žnidaršiča je v prizivu uspelo četvorico rešiti smrti, med tem ko je glede ostalih osmih bila smrtna obsodba potrjena ter v dneh 27. in 29. maja tudi izvršena.

Vseh osem žrtev so pokopali na pokopališču v Radgoni, kjer so počivale do 7. maja 1935. Ker pa je tedaj pretila nevarnost, da bi bili njihovi grobovi prekopani zaradi poteka dobe, so bili zemski ostanki na pokopališču v Gornji Radgoni, kjer se je vršil svečan pogreb dne 30. majnika 1935. Po dolгих letih so bili smrtni ostanki padlih junakov položeni v naročje materi domovini, za katero so šli pogumno v smrt. Ob 20-letnici pa bo sedanjí pripravljalni odbor za postavitev spomenika postavil padlim junakom primeren spomenik, da se na ta način skromno oddolži njihoveemu žrtvovanju.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

NAJNOVEJSI REKORD

Earl Ortman iz Los Angeles je dobil trofejo Golden Gate razstave, ko je pri mednarodni tekmi letel z naglico 265 milj na uro.

Iz Jugoslavije.

Katastrofalne poplave v Srbiji.

V zadnjih dneh so nastali v Šumadiji in v gorah južno silni nalivi, zaradi katerih so nekatere reke in hudourniki močno narasli in delno tudi prestopili bregove. Najhuje poplave so nastale okrog Pristine, nad katero se je utrgal oblak. Reba in Sitnica sta se razšli daleč preko polj okrog Pristine in preplavili cele vasi, tako da je nad 700 hiš pod vodo. Poplava grozi tudi Gostivaru. Na glavno železniško progo Beograd—Djevdelijsa so se na več krajih udrla ogromni plazovi zemlje in skal, tako da je bil promet ponekod prekinjen. Potniki morajo na več krajih prestopiti iz enega vlaka v drugega. Zato prihajajo vlaki v Beograd s zamudami po 10 in več ur. Okrog Skoplja je tudi Varlar prestopil bregove in so tudi tam poplave povzročile že veliko škodo posetci. Podobne vesti o velikih poplavih prihajajo končno iz Tetova in okolice, kjer je prav tako pod vodo že več vasi.

Za stavo pojedel star klobuk.

V neki tovarni v Prokuplju so sklenili svojevrstno stavo. Znani rekorder Milovan Savo- vič iz Kuršumlja je stavil za 30 din, da bo pojedel star klobuk, ki ga je bil že poprej sesekal na koščke. In res je košček za koščkem pogotnil. Gledalci so zbrali še 20 din, tako da je dobil pet kovancev za svoj trud ki ni bil majhen.

Tolpa Rudolfa Plebana obsojena.

Okrožno sodišče v Varaždinu je sodilo tolpo Rudolfa Plebana, ki ima na vesti več vlovov in tatvin. Člani te tolpe so kradli po Hrvatskem Zagorju, Sloveniji, Medimurju in Podravini. Odneli so do 250.000 din plena. Rudolf Pleban je bil obsojen na 10, Anton Kovčič na 6, Aleksander Baranja na 5, Franjo Baranja na 2, Josip Baranja na 1 leto, Leopold Kiseljak pa na 8 mesecev.

Redovnica pobegnila iz bolnice.

V Novem Knezeven je pobegnila iz bolnice sestra Korne- lija. Ko so šle druge redovnice k večerni molitvi, je ni bilo iz njene sobice. Na mizi je pustila listek, na katerem je bilo napisano: "Ne skrbite zame, jaz sem na pravi poti." Prvi hip so mislili, da si je končala življenje, pozneje je pa prišel nekdo povedat, da jo je videl v vlaknu. Našli so jo v hiši mizarja Kalupera v Gaju. Ko so jo pozvali, naj se vrne, je to odločno odklonila, češ, da izsto-

Phillip La Follette

Governor države Wisconsin in ustanovitelj tretje politične stranke v Združenih državah.

pa iz samostanskega reda, ker se hoče omožiti z mizarjem. Redovniško obleko je vrnila.

Ljubavna tragedija.

Ta dni se je odigrala v Sremski Mitrovici krvava ljubavna tragedija. Mladi zaljubljenec Savo Rac je ustrelil s samokresom svojo izvoljenko lepo Jelico Cundra. V začetku je bila njena ljubezen srečna, ko je pa Savo zahteval od Jelice naj se poroči z njim, so nastale težave, ker so se Jeliciini starši odločno uprli tej zakenski zvezi. Savo je jel prigovarjati dekletu, da bi pobegnila z njim, češ, da brez nje ne more živeti. Ko sta se zopet sestala, fant je nameril samokres na dekličino sence, češ, da jo bo ustrelil, če ne pobezne z njim. Dekle se mu je sunejalo, misleč, da se šali. V naslednjem hipu je pa fant sprožil in smrtno ranjeno dekle se je zgrudilo. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je kmalu izdihnila. Fant se je pa sam javil oblastem.

Smrtna obsodba.

Pred okrožnim sodiščem v Tetovu so se zagovarjali oni dan bivši prožnik Ajrula Sasi- varevič, pobratim Varanega mo- ža, varani mož Šaban Mafiraje, vič in izredno lepa Arnavtka Beglija, Šabanova žena. Beglija je imela ljubavno razmerje z lepim sosedovim sinom Hasanom, obenem pa tudi z Sasi- varevičem. Slednji jo je za- mačil nekega dne v naročju mladega Arnavta. Pograbil je sekuro in ga ubil. Ubiti je ho- tel tudi nezvesto ljubico pa se je premislil. Truplo svoje žrtve je zakopal na njivi. Svoji ljubici in njenemu možu je pa zagrozil naj molčita, sicer jih bo doletela kazen, ker je bil Hasan ubit v njuni hiši. Ohla- sti so pa zločin kmalu odkrile in Sasiwarevič je bil obsojen na smrt.

Peter

Zgaga

DAN OČETOV

Druga nedelja v mesecu maju je bila posvečena materam, teden pa praznujemo dan očetov.

Lotil sem se bil pisati slavo- spev materi, pa ni šlo, kajti naj globljih, najnežnejših čustev n- mogoe z besedami izraziti.

Dosti lažje pa teče beseda očetih.

O očeti, ki imajo poleg ma- ter tudi nekaj zaslug za nastanek in razvoj človeštva, pa jih navzile temu le malokdo čast in so vsplodnem vredni, — če ne vsega, — že vsaj velikega pomilovanja.

Trditve, da je oče glava dru- žine, je šla že zdavnaj rakon zvižgat.

V največ slučajih je oče ta korekoč peto kolo, ki bi ga bil- mogoe (po mnenju ostalih čla- nov družine) prav lahko pogre- šati.

Oče je za to, da gara in skr- bi za družino in da mora vsi- grenke molče požreti. Grenki- je mu vsakdanja, od žene in otro- l predpisana dieta.

Toda usoda je milostljiva te- deli svoje darove s kolikortoli- ko pravično roko.

Materam je bil posvečen po- seben dan v letu (druga nede- lja meseca maja), pa tudi o- četom je bil določen praznik.

Naj že bo kdajkoli, kraj na- men je danes podati kratko sli- ko tega prazničnega dne.

Oče zgodaj vstane in je ve- presenečen nad svečanim raz- polženjem. Prva se mu pribli- za šestletna hčerka, mu lepo- vošči in mu daruje krasno o- vratnico.

Starejša hči mu podari pa- copat.

Sin skatljio cigar, žena pa ži- dano srajco.

Oče se kar poti same blažene- sti. Oh, kako ga vsi spoštujejo, in uvažujejo.

Srečen je in zadovoljen, da si- ravno prav dobro ve, da s- bo ovratnice in srajce sin po- lastil, da bo njegove copate že- na obula, ko si bo hotela odpri- čiti noge od preozkih čevljev, in da bodo cigare pokadili že- nini bratje.

V ponedeljek zjutraj vstane- se umije in obleče, pogreje i- popije skodelico postanega ko- feta in hoče oditi, ko mu že- na v sami srajci zastavi pot:

- Kam pa, kam?
- I, delat, za božjo voljo.
- Predno greš, mi moraš da- ti nekaj denarja, — se glas- njeno odločno povelje.
- Saj sem ti vendar v sobo- to dal vse, kar sem imel.
- Oh, tisto je že šlo!
- Kam, pri streli, je šlo!

Takoj mu da žena podrober- račun.

Ovratnica je bila petdeset centov; copate en dolar; ciga- re dva dolarja, židana srajca pa tri.

Potem pa večerja, vino in sploh vse, kar se za "očetov- dan" spodobi.

Izročji ji vse, kar ima in jo- milo poporoči:

— Za carfare mi boš pa ja- dala nazaj?

— Oh, kar peš pojdi, — ga- potolaži, — saj si se sinoči pre- več najedel; takojlitako si do- sti predebel, in malo pregiba- nja ti ne bo škodovalo.

Počasičen oče sklone glavo in se peš odpravi na dolgo pot.

Tako mu je pri sreč, da bi- kar zatulil — menda od same blaženosti.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 187.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRAŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo voljnih smetov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lihah dovoljajemo že boljše pogaja.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 1.— morate poslati	\$ 5.25
\$ 10.— " "	\$ 52.50
\$ 100.— " "	\$ 525.00
\$ 1000.— " "	\$ 5250.00
\$ 10000.— " "	\$ 52500.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

JOLAN FOLDES:

STARČEK IZ POSTENE DRUŽINE

Starček se je previdno ozrl. Prav, torbica je kar primerno ležala na klopi, prav na nasprotni strani, kjer je bila stara gospa, ki je pletla. Bolj vabljive, bolj prijazne prilike bi bilo težko najti. Stražnik je bil tudi precej oddaljen, tam na onem koncu parka. Sicer jima je pa stražnik obračal hrbet. A zato so zraven na klopi, prav blizu stare gospe, sedeli čokati fantje in so kadili cigarete. Človek bi mislil, da so bili mesarski pomočniki. Dobro so se bili najeli in od opoldanskega odmora do začetka dela v mesnici je bilo še dovolj časa, da so se na klopi sončili. Malomarno so predevali svoje mesnate roke. Starček je bridko in spoštljivo občudoval te šape v brezdnelju in je sklepal, da se ne bi bilo dobro soprijeti z njimi. Poznal je ljudi, vedel je, kako naglo se v njih zbudijo ljubezen do države. Mladina je pa sploh nagla. Najprej je lopne, nato šele premišli. Seveda, če bi bil še tako uren ko včasih... A kaj bi zdaj, ko mu kolena drhtijo! Zavzdihnil je, se poslovil od torbice in odšel.

Kolo je tako blizu njega smuknilo mimo, da je starček ves vztrepetal. Fantalin ga je pogledal in se mu porogljivo zarežal v obraz. Nato se je dve hiši dalje ustavil, pristopil kolo na rob pločnika, vzletel iz kočare na kolesu dve štruci kruha in odšel v hišo.

Kruh, si je mislil starček. Majhnega pomena, le sadna na policiji, le tatvina in ne rop. Nič ne ne, bo že zaleglo, je bridko pripomnil sam sebi. Stražnik je bil za dvajset korakov oddaljen in ga gledal. Pristopil je h kočari in vzel dva hlečka kruha.

"I kaj ste bili sploh prosti, stric Andrež?" so na policiji začudeno vprašali, ko so privodili starčka. "Kdaj vam je pa kazen potekla?"

"Zadnjikrat sem bil dobil deset let, mogoče se izvolite še spomniti," je pojasnil starček. "Pa so me v maju izpustili, kot plačilo za moje dobro vedenje. A jaz sem se svoj živ dan lepo vedel," je samozavestno dodal. "Ta je pa dobra!" Najstarejši od policistov je dvignil glavo in se zasmejal. "Ko sem bil prišel semkaj, so mi zmeraj toliko pravili o vašem slavnem begu iz ječe! In to se vam zdi lepo vedenje?"

"Kdaj je že to bilo, milostljivi gospod?" je ugovarjal starček. "Pet in štirideset let je poteklo od tistega časa. Od

lej sem se spremenil. Nikoli več se ni dogodilo."

"Lepo, lepo, stric Andrež," je rekel uradnik in pokimal. "Zdaj ste ukradli kruh. Ali ste postali tako krofki, odkar ste nekdo vladili v blagajno?"

"Človek se postara, veste, gospod," je skromno dejal stric Andrež.

"Seveda, hote zdaj reči da ste bili lačni?"

"Ne milostljivi gospod, tega ne bom rekel. Nekaj drobiža mi še zvenkeče v žepu."

"Torej kar iz navade? V re, du stric Andrež, pojdite zdaj v zapar."

"Hvala lepa, gospod," stric Andrež se je strumno obrnil in spoštljivo capljal za stražnikom.

"Ali vas ni nič sram, ko imate že dva in sedemdeset let?" ga je narahlil sodnik. Pogledal je v spise in je bil kar iz sebe. "Osemnajst kazni! Saj ste polovico svojega življenja prebili v ječi!"

"Polovico?" je zamišljeno vprašal starček. Dvignil je svoje zgnatane stare roke in je začel na zverženih prstih, ki so bili nekoč strahovito orodje, počasi seštevati. Za sodnika se ni niti več zmenil, tiho se je smehljaj, zamišljen je bil sam vase in je sunil prste v zrak, najprej po dva, nato po štiri, slednje je pa potreboval oboje roki na svoje račune. "Polovico? Mislim, da bo rajši malo več, se mi zdi!"

Sodnik tega ni več slišal, ker je že izpraševal pekovskega fanta. Ta je bil vesel prostega dopoldneva, javne pozornosti in je odgovarjal gostobesedno in zgovorno.

Nato je stopila starčkova hči k sodniku in se jela jokati.

"Vsega je imel pri nas zadosti, verjemite mi, gospod sodnik. Pa se ni hotel udomačiti, zmeraj je šilil proč od nas. Ne, ne, nič mu nismo očitali njegove preteklosti! Čeprav smo počena družina — moj mož je kloparski mojster — in nismo kakršna je njegova druga hči, njegova ljubljenska, njegov biser, Julka, ki je šla v tuje kraje za plesalko in se je izgubila in ne da nobenega glasu od sebe. Mi smo pošteni ljudje, pri nas je imel vsega dovolj."

Starček si je ogledoval zoprno žensko hudobnega obraza in se je čudil, kako da bi bila to njegova hči. Nekeč je bila pa vendarle čedna in prijazna in vesela — preden je postala poštena družina. Seveda, tako prijetna pač ni bila nikoli kakor Julka, a tako lepega dekleta sploh ni več na svetu.

Saj, če bi bila Julka ostala doma, če bi ne bila kar na lepem izgubila, mogoče...

Starček se je vzravnal, zakaj sodnik je že razglašal sodbo; le nekaj tednov, ker je bil ukraden predmet malo vreden in ker je obtoženec že tako v letih. Obtežljivo zanj pa je to, ker je bil že tolikokrat poprejel kaznovan. Starček je poslušal in se zahvalil. "Nič ne de," si je dejal. "Nič ne de, zadosti bo!"

"No, pa sva spet skupaj, stric Andrež!" S temi besedami ga je sprejel upravnik ječe, ko so starčka drugi dan privodili k njemu. "Saj sem si že mislil, da vas bodo za zimo privodili nazaj."

"Nisem prišel semkaj za čez zimo, gospod upravnik." Starček se je smehljaj, se oziral po znani sobi in pogledal ven na jetniško dvorišče.

"Ali naj vas dam v celico 17? Tam sta že dva od vaše nekdanje družine."

"V celico 17? Zahvalim se vam, ker ste tako dobri, gospod upravnik. To bi mi bilo že vseč, a mislim, da bi bilo bolj pametno, če me odpravite naravnost v bolnišniški oddelk. Veste, umret sem prišel semkaj, kjer sem prav za prav doma, gospod."

V ENI URI.

Kaj vse se zgodi v eni uri v civiliziranih državah sveta? Po najnovejši statistiki se rodi v eni uri 5440 ljudi, umre jih pa 4630, 200 parov se poroči, 85 se jih pa loči. V eni uri izgubi življenje 15 ljudi od zločinske roke. Ljudje popijejo v eni uri 1.500.000 litrov vina, približno toliko piva in 50 milijonov skodelic kave. Pojede pa 3,6 milijona ton mesa, za kar je treba zaklati 35 tisoč glav goveje živine, dalje 30.000.000 hlebov kruha in 2,4 milijona jaje.

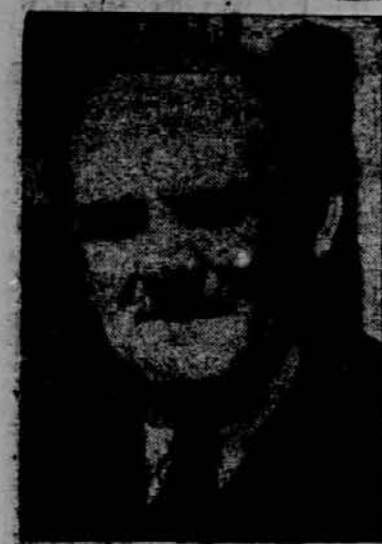
V eni uri se pridobi iz zemlje 156.420 sodov petroleja in tretjina tega se porabi za benzin. Premoga se nakopije v eni uri 22.000 ton. V eni uri se predela 10.000 centov bombazevine in 3.000 centov volne v blago. Avtomobilski tovarne izdelajo v eni uri 700 novih avtomobilov, 176.000 ton tobačka se porabi v eni uri za cigarete in cigare in ljudje pokade v eni uri za 80 milijonov din tobačnih izdelkov, 114.000 brezovjark gre na vse strani sveta v eni uri, pisem in dopisnic pa 1.141.600.000. Na poštnini se plača v eni uri blizu poldrugo milijardo.

NAPOLEONOVA ZADNJA POSTELJA.

Pred nedavnim je umrl Američan Edvard Tuck, ki je francoski državi v svoji oporoki poklonil svoj grad Boispreau v bližini Pariza z 19 ha parka. Grad Boispreau meji neposredno na grad Malmaison ki je zaslovel po cesarici Josephini.

Z zopetno združitvijo obeh posestev je nastalo več nego trikrat večje posestvo, nebo je bilo prej malmaisonsko. Napoleonov muzej v Malmaisonu pa se je vrhu tega zelo obogatil z zanimivimi in umetniškimi predmeti iz gradu Boispreau. Med temi predmeti je na primer postelja, v kateri je Napoleon na Sv. Heleni umrl. Za vzdrževanje Malmaisona je Tuck zapustil 500.000 frankov, a že prej je bil izdal na razpolago milijonske vsote.

Delavski strokovnjak

Harold Butler, bivši ravnatelj mednarodnega delavskega učnega centra v Ženevi.

Morskih rakov vedno manj

Taka je pač usoda vseh živali, ki jih človek lovi, ker mu služijo za hrano. Morske rake love zdaj v večji verno in boljšini sredstvi, kakor v starih časih. V morju bodo velike ribe kmalu tudi velika redkost in zadnja leta se širijo tudi pritožbe, da ujamajo ribiči merskih rakov vsako leto manj. Morske rake, znane pod imenom hunter, love na obali Anglije, Nemčije in Norveške. V prejšnjih časih so jih nalovili vsako leto po več milijonov, zadnja leta je pa nazadval lov na tretjino. Iz prirodoslovnega vidika, je to zelo zanimiv pojav, ker vemo, da je samica morskega raka izredno plodna, saj zleže naenkrat 5.000 do 40.000 ličink. Pojasnjuje se pa ta pojav s tem, da potrebu-

jejo ličinke ki se zležejo iz jajčec, najmanj pet let, da se razvijejo iz njih odrasli raki in da se pri tem približno petkrat na leto preleve. In baš ta prelevitev jima postane usodna. Kar dar namreč nimajo oklepa, postanejo kaj lahke plen požrešnih rib, pa tudi samih sebe. Ličinke namreč požirajo druga drugo.

Nemški naravoslovec dr. Corvin pripoveduje, da je bil na pravljeno poskus, pri katerem so položili v akvarij več tisoč ličink morskega raka, obenem pa tudi dovolj hrane. Vzletelo so se pa ličinke srdito napadle druga na druge in se pričele jesti.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez, 279 stran. Cena \$1.10. Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani). Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga naravne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00.

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEHILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00.

BURSKA VOJSKA. 95 stran. Cena 40c.

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa potrebna in zakonit za naseljene. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRISTVA ZA BREZPOSELNE. 75 stran. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 236 stran. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasno. Pisatelj, ki je znan česki narodnogospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientirni spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dolnar. 278 stran. Cena trda vez. Cena \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJE. 1ra stran. Zanimiv potopis s slikami iz krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvari. 143 stran. S slikami. Cena \$1.25.

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 stran. Poljudni spis o naravoslovju in zvezdoznanstvu. Cena 50c.

KOROŠČEREJA. Sestavil Valentin Ruzinger. 64 stran. Cena trdovez 50 Broš. 35.

KRATKA SLOVENSKA GRAFIKA. 68 stran. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 93 stran. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban). Vez. Cena \$1.25.

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KURČNA RAČUNICA. Trda vez, 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami, 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno, pisana razprava o izmenjavi moderne znanosti. Cena \$1.25.

MEKARSTVO. Spisal Anton Fevč. 5 slikami, 108 stran. Knjiga za mekarje in ljubitelje mekarstva sploh. Cena \$1.00.

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA 965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50.

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$6.00.

NAROD. K. IZUMIRA. 101 stran. Poljuden spis o najsevernejšem narodu na svetu, njegove lege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBNI in BESEDI. Opisal Fran. Erjavec. 224 stran. Broš. Cena 40c.

OBRATNO KNJIGOVODSTVO. 258 stran. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnarstvo ter železovinarstvo. Cena \$2.50.

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 stran. Cena vsakega vez. Poljuden in zanimiv opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez, 251 str. Poljudna knjiga, ki vsebuje vse, kar je potrebno in potrebno za računanje. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 stran. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 stran. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50.

SPOMINI ... Jože Lavčar. 243 stran. V tej knjigi očeta naš znan potopisec Jože Lavčar spominja na svoja brezstvarna potovanja. Cena \$1.50.

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 stran. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 stran. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 stran. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šalji poskusi; vedeževalna tabela; punčkanje; zastavice. Cena \$1.45.

VODNIKI IN PREROKI. 128 stran. Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepisne mož. ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 stran. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 stran. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Merimee. 80 stran. Cena... 30 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Vzeta iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) Trda vez, \$1.99 Cena \$1.20.

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

SPOMIN NA STARO DOMOVINO

"NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7 1/2 inčev.

Ta krásna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKE DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših prisrčnih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetova, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinske in poučne knjige... Igre, pesmi, romane, itd.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

Boj za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

***** 27 *****

"O koleno sem se sunila in sem si ga malo ranila in obveza je ni več trdna."

"Pojdimo, se bomo igrali malo bolj ob strani in tam za grmovjem boste zopet popravili obvezo."

"Zelo ste dobri, Miss Gwendolin; ponudbo hvaležno sprejemam, toda prosim, ne povejte Mrs. Lanthamovi, da me kaj boli, ker me sedaj v hiši neobhodno potrebujejo in moja dobrotljiva gospa bi me takoj poslala v mojo sobo."

"No, saj je vendar še Mary tukaj, da vas nadomestuje, četudi navadno ni posebno prijazna. Odkrito povem, vaš obraz vidim mnogo rajše, kot pa Maryn, s katero se navadno vedno pričkam, ker vam, da nas ne more videti."

"Ne smete pozabiti Miss Gwendolin, da je Mary že stara in nadložna in da so mene samo zato vzeli v službo, da njej odvezem kaj dela."

Pridejo do grmovja, kjer je tudi klop. Rozana sede in prosi Gwendolino, da Winnie obrne vstran.

"Ne maram, da bi otrok videl rano."

"O — potem pa mora biti zelo hudo."

Rozana se bolešno nasmeje, toda ničesar ne odgovori. Vesela je, da more obvezo prevezati. In Gwen se ob strani igra z Winnie z žogo. Toda iz daljave vendarle opazi, da je obveza krvava. Usmiljeno takoj priteče k njej, ko je vrgla žogo tako daleč, da je morala Winnie teči za njo. In tako zagleda rano.

"Moj Bog, to izgleda pa zelo slabo. Saj vendar ne smete hoditi okoli."

Rozani ni nič ljubo, da je Gwendolin videla njeno rano; naglo in spretno zopet zaveže obvezo.

"Saj ni tako hudo, Miss Gwendolin; kakor hitro je zopet rana dobro povezana, me ne boli več tako. Winnie mi je samo prej razrahljala obvezo, ko mi je plezala v naročje."

"Torej Winnie ne sme biti več pri vas. Prosim, dovolite mi, da svoji svakinji povem, da se morate varovati."

"O, prosim, Miss Gwendolin, ne povejte Mrs. Lanthamovi ničesar. Vprašala bi me potem, kako sem prišla do rane in o tem ne bi hotela ničesar povedati ker — bi morala nekoga zatožiti, ki mi je povzročil rano. Lagati pa tudi ne bi hotela."

"Ali je bila mogoče Winnie v svoji divjosti?"

"O, me — ne, prav gotovo ne."

Gwen se enkrat prav daleč vrže žogó, da mora Winnie zopet za njo teči. Nato pa pravi odločno:

"Sedaj pa hočem vedeti, kako ste prišli do te velike rane. Povejte mi odkrito, potem bom molčala — ako ne, bo izvedela moja svakinja."

Rozana zardi in zopet prebledi ter je v veliki zadregi.

"Prosim, Miss Gwendolin, pustimo vse to pri miru. Obljubila sem, da gospej ne bom povedala."

"Dobro! Jaz pa nisem gospa, meni morate povedati, ker že vidim, da hočete nekoga varovati, ki tega ne zasluži. Torej, kar povejte — ne bom prej odnehala, dokler ne vem vsega tega."

"Potem pa mi obljubite, da Mrs. Lanthamovi ne bo o tem ničesar povedali?"

"Dobro, obljubim vam."

Rozana popisuje prizor v jedilni shrambi. Mary skuša opravičevati, češ, da je samo ljubosumna na njo in se ji ne sme toliko zameriti, ker pač svojo gospodo tako ljubi, da nikomur ne privoščiti, da bi prišel v njeno bližino."

Gwen se zelo razhudi.

"E, kaj; Mary je nevoščljiva, ljubosumna stara žena in Gladys ji vse preveč izpregleda. Ne bi je smeli varovati, temveč Gladys vse povedati. Mary prav gotovo ne bi molčala, ko bi bila na vašem mestu."

Proseče pogleda Rozana v njene jezne oči.

"Prosim, Miss Gwendolin, ne bodite tako trdi do stare Mary; obljubila sem ji, da ne bom ničesar izdala o celem dogodku. In rana tudi ni nič kaj posebnega; ko je enkrat dobro obvezana, jo komaj še čutim. Ne mislim pa, da bo Mary še kdaj na ta način nastopila proti meni, kajti povedala sem ji, da si kaj takega več ne dopustim."

"Dobro tedaj, potem se ne bom v to zadevo vmeševala. Drugače pa bi se rada spogledala z njo. Mene sovraži ravno tako kot mojega brata Reginalda, ker ji kaže premalo spoštovanja. Slednjič pa tudi ni nikakoli zaslug, ako je človek star. To vsakega čaka in če bomo tudi mi tako zadirljivi kot je Mary, potem je treba stare ljudi prepeljati na samotni otok, kjer si morejo med seboj prodajati svoje sitnosti."

Rozana se smeje. Vesela je, da je rana zopet dobro obvezana in je tudi več hudo ne boli.

Winnie zopet pride in Rozana ginjena opazi, kako Gwendolin skrbi, da se ji Winnie preveč ne približa.

Medtem prideta oba brata in Mrs. Gladys na teraso in Rozana vpraša, ako sme oditi, ker mora še marsikaj pripraviti za zvečer. Mrs. Lanthamova ji rada dovoli in Winnie hoče z njo, kot vedno, toda Gwen jo prime za roko.

"Ostani pri meni, Winnie, teta Gwen te ima tako malo kdaj."

"Toda morave delati, teta Gwen," pravi Winnie važno. Vsi se ji zasmejejo.

"Danes bo šlo enkrat tudi brez tebe, kaj ne Miss Rozana?"

Rozana pogleda Winnie.

"Teti Gwendolini boš pokazala mlade psičke, Winnie, danes jih še tudi nisi pogledala."

"O, da, teta Gwen, moram ti jih pokazati. Ali greš z nami, stric Regi?"

Tako so Winnie odvrnili. Gospodar se še enkrat pelje v tovarno, Mrs. Gladys je šla počivat, Reginald in Gwen pa gresta z Winnie k mladim psičkom. S tem je Gwen dosegla, da je mogla Rozana nekoliko počivati, kajti ob navzočnosti žive Winnie tega nikakor ni mogla.

Med potom pripoveduje svojemu bratu, ki ji je prej moral obljubiti, da bo molčal, kako plemenito se je obnašala Rozana v zadevi z Mary in kako hudo rano ima na svojem kolenu.

Reginald se ravno tako hudo razjezi, kot se je razjezila Gwendolin.

"Tej Mary je treba enkrat dati kaj poštenega za spomin. Celo hišo tiranizira. Toda temu je kriva samo Gladys s svojo domoljubnostjo."

(Dalje prihodnjič.)

AMERIŠKI BOMBNIKI NAD NEW YORKOM

O priliki zadnjih manevrov je letalo nad New Yorkom 144 ameriških bombnikov. Bombniki so najmodernejšega modela.

Primorske Vesti

Marmor mesto kovinskega okrasja na novih stavbah

Že lani je bila pri gradnji novih hiš po vsej državi zelo omejena uporaba železa. Nove hiše so se odtelej gradile skoraj izključno iz kamna in opeke ter se železobetonske konstrukcije malone popolnoma opustile. Te dni pa je interkorporacijski odbor v Rimu izdal še posebno naredbo, po kateri se pri novih stavbah kovine ne bodo smele več uporabljati niti za okras. Važno je, da je mesto kovinskega okrasja predpisal uporabo kararskega (apuankega) marmorja.

Kakor poroča 'Vedetta d'Italia', naredba točno določa, da morajo stavbeniki v bodoče pri gradnji novih poslopij (razen tako zvanih ljudskih stanovanjskih hiš v uporabi kararskega marmorja v vrednosti do 5 odst. vseh gradbenih stroškov. Glede manjših javnih poslopij (občinskih itd.) naredba dopušča, da se kararski marmor uporabi res samo za ornamentalna dela, ker bi se drugače stroški za take stavbe nujno povečali.

Z vidika nove avtarične gospodarske politike je bila ta naredba morda povsem upravičena. Listi, ki poročajo da bo mogoče tudi v umetniškem pogledu tuje kovine do celna nadomestili z italijanskim marmorjem. Nastalo je pa vprašanje, ali je ostala kamnolomska industrija povsem izključena od ugodnosti, ki so bile s to naredbo posebej priznane kararskemu marmorju. V vsakem primeru je naredba, kakor kaže, izloča od glavnih dobav obdelanega kamna za vsa nova večja poslopja. Sprič tega bodo nedvomno močno prizadeti tudi kamnolomi v Julijski krajini, nabrežinski, repentaborski in istrski. Pričakovati pa je, da bodo posamezne določbe naredbe spremenjene, še preden bodo definitivno prizadeti tudi kamnolomi v Julijski krajini, nabrežinski, repentaborski in istrski. Pričakovati pa je, da bodo posamezne določbe naredbe spremenjene, še preden bodo definitivno prizadeti tudi kamnolomi v Julijski krajini, nabrežinski, repentaborski in istrski.

Lani so končno pričeli organizirati tudi prostovoljno oddajo koruze v skladišča. Letina je bila prav izredna in nastala je nevarnost, da bo koruza izgubila vsako ceno. V tem primeru so bili doseženi res pozitivni rezultati, ker so koruzo prodali iz skladišč šele v zadnjem času po ceni, ki je bila znatno višja od one v preteklem novembru in decembru.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

uveljavljene, posebno še, ker v svoji dosednji obliki ne služijo zgolj avtarični gospodarski politiki, nego je treba nje ne gospodarsko-politične razloge smatrati zgolj za pretežno pod katero naj bi se kararskim kamnolomcem priznalo posebno koncesije v škodo vsej ostali kamnolomski industriji v državi. Stavbarske in kamnoseške strokovne organizacije se že pripravljajo na intervencijo pri vrhovnih instancah v Rimu.

Skladišča kmečkih pridelkov v Istri

V Puli je bilo pred dnevi zborovanje istrskih kmetovalcev, ki so se ga udeležili vodilni člani istrske kmečke zveze. Ob tej priliki je prevzel vodstvo organizacije njen novo imenovani predsednik dr. Callegari iz Poreča. Dosedanji komisar dr. Colombo pa je podal zanimivo poročilo o javnih skladiščih kmečkih pridelkov v pokrajini, v katere morajo kmetovalci oddajati nekatere svoje pridelke, kakor pšenico, volno, svileprejke kokone in deloma tudi še koruzo. Pridržati se smejo le določene količine tega blaga, kolikor jim ga pač odmerijo za domačo porabo.

Po taki prisilni oddaji pšenice v javna skladišča, je bilo lani prizadetih preko 5000 kmečkih posestnikov, vendar pa je bilo oddane pšenice le približno 70.000 stotov. Razumljivo je, da so spričo tega režijskih in transportni stroški sorazmerno znatno narastli in bi uprava skladišč ljudem ne bila mogla plačati blaga po primerni ceni, da se ji ni posrečilo doseči za istrsko pšenico priznanje boljše kakovosti.

Lani so končno pričeli organizirati tudi prostovoljno oddajo koruze v skladišča. Letina je bila prav izredna in nastala je nevarnost, da bo koruza izgubila vsako ceno. V tem primeru so bili doseženi res pozitivni rezultati, ker so koruzo prodali iz skladišč šele v zadnjem času po ceni, ki je bila znatno višja od one v preteklem novembru in decembru.

Zločini lepe nataše

V avstralskem mestu Dalbyju pri Brisbaneu so našli te dni umorjeno ženo upokojenega krmilarja Habta. Morilec je bil bivši ruski častnik Ver-

zenjev, ki je pri zaslišanju povedal zgodbo, da si je bolj romantične ne moremo misliti.

Nekoliko mesecev pred izbruhom svetovne vojne se je v Moskvi odigrala pretresljiva častniška tragedija. V razkošnem stanovanju gardnega častnika Alekseja Verzenjeva so našli častnike Paitkova, Sikkerja in Jusova mrtve. Ustreljeni so bili po divjem krokanju in za morileca se je označil Verzenjev. "Napravili so me ljubosumnega. Hoteli so speljati mojo prijateljico Natašo Nitarovno."

Spočetka so mu to verjeli. Potem pa je postala Nataša središče preiskave. Zasliševalci so se kmalu prepričali, da dvajsetletno dekle pri zločinu gardnega častnika ni bilo nesoudeleženo. Končno je izpovedala, da ji je v veliko slast videti, kako se močni moške borijo za svoje življenje. Zato je pregovorila Verzenjeva, naj svoje prijateljce izzove na boj s pištolami in jih kot izvrsten strelec postreli.

Vtaknili so jo v ječo, ko so jo pa hoteli dva dni pozneje zaslišati, je ni bilo več. Dva

podkupljena jetniška paznika sta ji pomagala pobegniti. Istočasno so odkrili drug zločin, ki je v častniških krogih Moskve zbudil največje razburjenje. Blagajno neke stotnije gardnega polka so našli prazno. Iz nje je bilo izginilo 80.000 rubljev, ki so bili pripravljeni za stroške za manevre. Edini častniki, ki so imeli dostop do blagajne, so bili Pajtkov, Jusov in Sikker.

Med nadaljnjim zaslišanjem se je Verzenjev spomnil, da je Nataša s temi tremi častniki nekega dne sklenila zelo nenavadno stavo. Govorili so tedaj o klejanjih razbojnikov in Nataša je branila pogum teh zločincev. "Izropajte kakšno blagajno vašega polka, ne da bi vas ulovili, potem boste imeli pravico govoriti zviška o pogumu razbojnikov," je dejala.

Tedaj so častniki res obljubili, da bodo blagajno izropali in ji ukradeni denar izročili za en dan. Potem bi ga spet vrnili. Nataša je bila njih predlog sprejela. Častniki, za katere je bila ta stvar več nego samo igrača, so ji denar prinesli in šest ur pozneje jih je dala po svojem prijatelju Verzenjevu ustreliti.

To je bil roman lepe Nataše, ki je v predvojni Rusiji zbudil ogromno pozornost. Verzenjeva so obsodili na smrt, car pa ga je pomilostil in po šestmesečnem sedenju je smel na fronto, kjer se je hrabro bil, tako da so mu vrnili častniški čin. Postal je celo polkovnik in je med prevratom pobegnil v Argentino.

Skoraj dva in dvajset let je od tedaj minilo. Zločine Nataše Nitarovne je bilo med tem že vse pozabilo. Ničče ni vedel, da-li še živi, dokler je ni Verzenjev te dni ustrelil, ko je stopila iz svoje hiše.

Morilec se je takoj javil policiji. Iz njegove izpovedi je bilo razvidno, da je bil prišel ob koncu lanskega leta v Sidney, da bi za neko družbo nakupil ovčje volne. Povedal je, da je neprestano mislil na to, kako bi nesrečo, ki se je zgodila pred mnogimi leti, maščeval. A šele ko je prišel v Sidney je zvedel iz ust nekega bivšega ruskega mornarja, da je Nataša žena nekega upokojenega krmilarja v Dalbyju. Mirno je opravil svoje posle, potem se je odpeljal v Dalby in naperil brez vsake besede strelno orožje na ženo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lashin

COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Saffie Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Mrah. Warick

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Flankar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude, J. Lukanich Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Goude

Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strahm Little Falls, Frank Maslo

OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumše Youngstown, Anton Kikeli

OREGON: Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnar Broughton, Anton Ivavec Conemaugh, J. Brozovec Coveredale in okolica, Mrs. Ivana Rapanik

Export, Louis Sapančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencak Johnstown, John Polants Kravon, Ant. Taušič Luzerne, Frank Balloch Midway, John Znat

Pittsburgh in okolica, Philip Proga Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan ...

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Škuk Sheboygan, Joseph Kakeš

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Rolica

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnika tople pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

15. junija: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Bremen v Bremen

18. junija: Conte di Savoia v Genoa

19. junija: De Grasse v Havre

21. junija: Europa v Bremen

22. junija: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre

25. junija: Vulcania v Trst

29. junija: New York v Hamburg Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

2. julija: Nieuw Amsterdam, Boulogne Bremen v Bremen Champlain v Havre Rex v Genoa

6. julija: Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg

7. julija: Ile de France v Havre

8. julija: Europa v Bremen

9. julija: Saturnia v Trst Volendam v Boulogne

12. julija: De Grasse v Havre

13. julija: Deutschland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

15. julija: Statendam v Boulogne

16. julija: Conte di Savoia v Genoa

19. julija: Bremen v Bremen

20. julija: Queen Mary v Cherbourg

23. julija: Nieuw Amsterdam v Boulogne Rex v Genoa Champlain v Havre

26. julija: Europa v Bremen

27. julija: New York v Hamburg

28. julija: Ile de France v Havre

30. julija: Vulcania v Trst

3. avgusta: Hansa v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

5. avgusta: Statendam v Boulogne Bremen v Bremen

6. avgusta: Conte di Savoia v Genoa

10. avgusta: Queen Mary v Cherbourg Champlain v Havre

12. avgusta: Europa v Bremen

13. avgusta: Saturnia v Trst

16. avgusta: Nieuw Amsterdam v Boulogne

17. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

20. avgusta: Rex v Genoa Ile de France v Havre Veendam v Boulogne

23. avgusta: Bremen v Bremen

24. avgusta: Paris v Havre Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg

27. avgusta: Roma v Genoa

30. avgusta: Europa v Bremen Statendam v Boulogne De Grasse v Havre

31. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre